

143 Vallatják a hegyeket

Barlangos városok

Nem csupán veszélyes, de szép is

Térképészek a Francia-bányai táborban.

Egyáltalán nem véletlen, hogy az idén a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat július 3. és 12. között központi feltáró és kutató táborát a Budai-hegységben, Szépvölgy és a Rózsadomb térségében, az említett terület észak-nyugati részén lévő úgynevezett Francia-bánya udvarára telepítette, hiszen a fővárosban már több barlangot is feltártak a kutatók. Ezek közül az első nagyobb méretűt, a Pál-völgyit a század elején fedték fel, míg a legutóbbira 1984-ben bukkantak a József-hegyen egy lakótelep építéskor. Még két dolog ugyancsak szerepet játszott abban, hogy a magyar barlangászok választása ebben az évben a szóban forgó területre esett. Tekintettel arra ugyanis, hogy 1989-ben Budapesten rendezik meg a Barlangkutatók Nemzetközi Szövetségének (az UIS-nak) a X. kongresszusát, ez a mostani tábor a felkészülés egy jelentős állomása lesz. A má-

sik nagyon kézenfekvő indok pedig az, hogy az elmúlt években a Budai-hegység eme tájának fokozott beépítésével egy sor építésföldtani, környezet- és természetvédelmi probléma vetődött fel. Feltáró munkájukkal ezek enyhítéséhez szeretnének hozzájárulni a barlangok kutatói.

A eddigi ismeretek szerint a Rózsadomb és a Szépvölgy alatt már jelenleg is mintegy 20 kilométernyi barlangjárat tartanak nyilván. De valószínűleg — a szakemberek becslése szerint — még legalább 10 kilométer a feltáratlan járatrendszer hossza. A tábor résztvevői, csaknem száz barlangász, azt a célt tűzték maguk elé, hogy a lehető legpontosabban feltérképezik — több kiindulási pontról megközelítve —, a még fel nem derített járatokat. Mindennek pedig azért van igen nagy gyakorlati jelentősége, mert a mélyben

megbúvó üregek, mint arra már volt is példa, és nemcsak a fővárosban, rendkívüli módon veszélyeztetik az építkezéseket, valamint a közműhálózat épségét. Hiszen, ha a létesítmény egy nem ismert föld alatti üreg fölé épül, akkor az óhatatlanul, előbb vagy utóbb, kisebb-nagyobb mértékben, de kárt szenved az idők folyamán. Azonban az sem jelent kisebb veszélyt, mely a térségben lévő közműhálózatot fenyegeti, mivel a talajadottságok miatt itt több csőtörésre lehet számítani. Ez pedig nemcsak a szennyvízelvezetést, a víz-, illetve a gázellátást teheti bizonytalaná, hanem a talajba beszivárgó szennyvíz a környezetet is károsíthatja.

Persze a barlangok nem csupán veszélyt és bosszúságot okozhatnak az embereknek, hanem gyönyörködtethetnek is bennünket, sőt klímájuk a szervezet számára egyenesen jótékony, gyógyító hatású is lehet. A fővárosban ilyen barlang például a Szemlő-hegyi — járatának kutatását ugyancsak tovább folytatják a tábor ideje alatt a szakemberek —, ennek klímája a vizsgálatok szerint alkalmas a légzőszervi betegségek gyógyítására.

(cs)

A Látó-hegyi barlang aknája. (Hauer Lajos felvételei)